

Гонтар О. С. засл. артист України
ст. викл. кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства
Панасюк С. Л. канд. пед. наук,
доцент кафедри історії, теорії мистецтв та виконавства

Аранжування на комп'ютері як чинник розвитку творчого мислення студентів

Унікальною складовою та рушійною силою творчої особистості є творче мислення, що характеризується новизною свого продукту для суб'єкта та своєрідними особливостями його одержання.

В процесі вивчення курсу аранжування збагачується музичний кругозір та організація художньо-оцінної діяльності студентів; вони ознайомлюються з основними прийомами аранжування творів на комп'ютері; отримують знання та навички, необхідні для самостійної оцінки сучасної естрадної музики.

Курс аранжування інтегрує всі знання студентів, які вони одержали під час вивчення музично-теоретичних дисциплін, а також використовує знання матеріалу курсів інформатики, психології.

Студентам важливо осягнути історію виникнення рок-музики, а також основні напрями та стилі сучасної естрадної музики (блюз, джаз, фолк-, поп- та рок-музику), оскільки для аранжування творів необхідно знати ритмічну, гармонічну, поліфонічну, темпову структури стилю. Обов'язковим є слухання творів – кращих зразків сучасних груп та виконавців при вивченні сучасних напрямків та стилів. Необхідне знання складу та можливостей музичного синтезатора (класифікація музичних синтезаторів, панелі керування інструменту: voice та style, головне меню інструменту, запам'ятовуючий пристрій (sequencer), міжнародні стандарти MIDI: General Midi (GM); General System (GS); X-General (XG), оркестрові звуки, діапазони оркестрових інструментів, синтезовані звуки, їх використання, обробка звуку, основні контролери, класифікація ударних інструментів: (Standard Kit, Room Kit,

Rock Kit, Power Kit, Electro Kit, Analog Kit, Jazz Kit, Brush Kit, Orchestral Kit, Dance Kit), основні поняття про Midi-канали, основні поняття про трекову систему, запис звуку на трек, використання системи квантажування, використання темпотреку, редагування музичного матеріалу). На практичних заняттях студенти, використовуючи музичний синтезатор, імпровізують у різних стилях сучасної музики, набуваючи навички для "аранжування в стилях".

Однією з найкращих програм нотного набору та верстки, безсумнівно, є Finale. Він поєднує у собі виняткову зручність інтерфейсу та різноманітність можливостей. Нотний текст, набраний у цій програмі, відповідає професійним стандартам. Важливим є вивчення та робота з музичними редакторами Band-in-a-Box та Sonar, що є новітньою технологією аранжування музичного матеріалу. Студенти набувають практичних навичок, вмінь та прийомів техніки аранжування в процесі вивчення змісту та принципів роботи програм "Band-in-a-Box" та "Sonar"; відкриття MIDI-файлів вищезгаданими програмами; освоюють послідовність написання музики: (відкриття нового файлу, вибір треків та присвоєння кожному певного звуку, введення контролерів, запис по частинках; копіювання та перенесення окремих фрагментів, зміна тональності, темпові зміни, система квантажування, остаточне редагування, конвертування та збереження інформації.

Викладачу необхідно добирати такі методи навчання, які включають систематичне створення ситуацій вибору для студентів, пошукових ситуацій, що спрямовані на формування незалежності суджень, уміння знаходити декілька варіантів розв'язання проблеми; використовувати систему творчих завдань з елементами імпровізації; переважно діалогічну форму навчання.

Впровадження комп'ютерів у сферу освіти змінює форми, зміст, засоби навчання, наближає його до реалій сучасного життя. Основним завданням викладача в такому дискурсі є, "розвиток особистості того, хто вчиться,

творчий пошук в організації навчального процесу, добір, розробка і вибір найкращих і найдоцільніших для навчання програмних продуктів" [2, с. 211]. Отже, введення у навчальний процес інноваційних технологій та загальна спрямованість педагогічного процесу на розвиток творчої особистості студента значною мірою вплине на формування творчого мислення музиканта-педагога майбутнього.

Список використаних джерел

1. Гершунский Б.С. Компьютеризация в сфере образования: Проблемы и перспективы – М.: Педагогика, 1987. – 264 с
2. Живайкин П. Л., 600 звуковых и музыкальных программ. СПб., 1999
3. Красильников И.М., Завырылина С.Н. Основы теории и практика компьютерной аранжировки музыкальных произведений // Электронный музыкальные инструменты. Пакет примерных программ для учреждений среднего профессионального образования. – Тольятти: «Принт-С», 2006. – 41с.
4. Мазур А. К., Сиказин В. М., Перспективные принципы исполнения музыки с использованием компьютерных систем // Электронная технология и музыкальное искусство. М., 1990.
5. Рудницька О. П. Педагогіка : загальна та мистецька: навч. Посіб. / О. Рудницька. – К., 2002. – 270 с.
6. <http://fb.ru/article/159470/aranjirovka---eto-kak-sozdat-kachestvennyu-aranjirovku>